

Finansinspektionens direktionens beslut om tillämpning av makrotillsynsverktyg

Finansinspektionens direktion har på sitt sammanträde den 27 mars 2017 beslutat att inte ställa något kontracykliskt buffertkrav enligt 10 kap. 4 § i kreditinstitutslagen (610/2014).

Finansinspektionens direktion har vidare beslutat inleda förberedelser för att sätta en institutsspecifik lägsta gräns på 15 % för den genomsnittliga riskvikten i bolåneportföljen för kreditinstitut som tillämpar interna modeller. Målet är att införa riskviktsgränsen från och med den 1 januari 2018 med stöd av artikel 458 i kapitalkravsförordningen. Beslutet ersätter Finansinspektionens tidigare beslut av den 14 juni 2016.

De preliminära resultaten av marknadskonsekvensbedömningen av den maximala belåningsgraden för bostadslån enligt 15 kap. 11 § i kreditinstitutslagen har nu blivit klara. En eventuell skärpning av den maximala belåningsgraden eller begränsning av de säkerheter som godtas för beräkning av belåningsgraden förutsätter dock ytterligare analys.

Beslutsmotivering

Kontracykliskt buffertkrav

Trendavvikelsen avseende kreditstocken och BNP, som utgör det primära måttet för det kontracykliska buffertkravet, har minskat. Det senaste värdet för tredje kvartalet 2016 är -1,3 procentenheter, vilket ger det kontracykliska buffertkravet alltså referensvärdet 0,0 %.

Trendavvikelsen avseende kreditstocken och BNP har minskat trendmässigt sedan 2010 och den senaste observationen är den lägsta sedan 2003. Inte heller beräknad enligt det alternativa snäva begreppet för kreditstocken tyder trendavvikelsen avseende kreditstocken och BNP på någon ökning av de systemriskerna som speglar kreditcykeln.

Hushållens skuldsättning har fortsatt att öka. De övriga kompletterande riskmåten (bl.a. den makroekonomiska utvecklingen och bytesbalansutvecklingen, ökningstakten i utlåningen, bostadsprisutvecklingen, prissättningen av risker och bankernas sårbarheter) tyder dock inte sammantaget på någon sådan ökning av riskerna i det finansiella systemet som skulle förutsätta ett högre kontracykliskt buffertkrav för att höja bankernas motståndskraft mot cykliska risker.

Lägsta gräns för riskvikter

Finansinspektionens direktion beslutade i juni 2016 på framställning av Finansinspektionens direktör att vidta åtgärder för att sätta en lägsta gräns på 10 % för den genomsnittliga riskvikten för bostadslån för banker

som tillämpar interna modeller. Enligt beslutet skulle den lägsta gränsen införas senast den 1 juli 2017.

Europeiska systemrisknämnden gav Finland en varning om hushållens höga skuldsättning i november 2016. Systemrisknämnden påtalade att skuldsättningen kan utgöra en risk för den finansiella stabiliteten och den realekonomiska utvecklingen på medellång sikt. Efter juni 2016 har hushållens skuldsättning fortsatt att öka.

För att motverka en ökning av riskerna på medellång sikt är det motiverat att sätta en lägsta gräns på 15 % för den genomsnittliga riskvikten i bolåneportföljen för kreditinstitut som tillämpar interna modeller. Målet är att den lägsta gränsen ska träda i kraft den 1 januari 2018. Det ger bankerna tillräckligt med tid för att genomföra ändringen. En lägsta gräns på 15 % stärker den finländska kreditinstitutssektorns risktolerans i ett läge där skuldsättningen fortsätter att stiga.

Maximal belåningsgrad för bostadslån

Den maximala belåningsgraden för bostadslån begränsar bostadslånets belopp till högst 90 % (och vid förstagångsköp av bostad till högst 95 %) av det verkliga värdet av säkerheterna vid den tidpunkt då lånet beviljas. För att begränsa en exceptionell ökning av riskerna för den finansiella stabiliteten kan Finansinspektionens direktion besluta att sänka dessa maximibelopp med högst 10 procentenheter. Direktionen kan också besluta att begränsa användningen av andra säkerheter än realsäkerheter för beräkning av belåningsgraden.

De preliminära resultaten av marknadskonsekvensbedömningen av den maximala belåningsgraden har nu blivit klara. En eventuell skärpning av den maximala belåningsgraden eller begränsning av de säkerheter som godtas för beräkning av belåningsgraden förutsätter dock ytterligare analys.

Finansinspektionen övervakar skuldsättningsutvecklingen extra noga. De strukturella sårbarheterna i hushållssektorns skuldsättning har legat kvar på en historiskt hög nivå, och hoten mot det finansiella systemet och makroekonomin på medellång sikt framhävs av den alltfjämt stigande skuldsättningen.